

BROTNJO

Dani berbe grožđa 2006.

51.

Besplatni primjerak

TURISTIČKO-KULTURNO-GOSPODARSTVENA MANIFESTACIJA

Brotnjo - 15., 16. i 17. rujna 2006.

Dobro došli!

Dragi Brotnjaci, gosti i štovatelji vinske kulture,

Znimno mi je čast i zadovoljstvo što vas ovim putem mogu pozdraviti i pozvati vas da nam se pridružite na ovogodišnjoj manifestaciji Dani berbe grožđa Brotnjo 2006.

Već daleke 1956. godine, 16. rujna, održana je prva manifestacija "Dani berbe grožđa u Brotnju". Priznati ćete, pola stoljeća ili gotovo jedan ljudski vijek nije malo. Međutim, manifestacija je ostala, prerasla u tradicionalnu i, evo, hvala Bogu traje i danas, a nadamo se kako će trajati još dugو. Iako je bilo i teških, pa i ratnih dana, "Dani berbe grožđa" nisu gubili svoj kontinuitet.

S ponosom moram reći da je malo manifestacija na našim područjima s ovakom dugom tradicijom.

Sigurno vam je poznato da ove godine mi Brotnjaci slavimo 700-tu obljetnicu od prvog pisanog spomena imena Brotnjo, odnosno Broćno, kako je zapisano u Dubrovačkim arhivima 24. svibnja 1306. godine. To je zaista veliki jubilej koji obilježavamo i u ovoj prigodi. Tradicija vinogradarstva i vinarstva u Brotnju seže u daleku

povijest. Na temelju arheoloških nalaza može se zaključiti kako su još stari Iliri ovde proizvodili grožđe. Nakon njih i Rimljani su nastavili s uzgojem i širenjem vinove loze, što opet potvrđuju iskopani predmeti na kojima se vide ukrasni grozdovi i vinogradski ornamenti. Dakle, i povijest pod zemljom i ona iznad zemlje, govori o bogatstvu života u ovim krajevima, ali i o tome kako je taj život tekao uz grožđe i vino, pjesmu i veselje. Trenutno vlada veliki interes za podizanje novih nasada vinograda, tako da se u idućem razdoblju očekuje još nekoliko desetaka hektara novih površina pod vinovom lozom.

Nekada je za žitelje Brotnja vrijedila izreka kako su dobri vinogradari a slabii vinari. Međutim, to više nije tako. Danas se u našem Brotnju proizvodi vrhunsko vino koje je zastupljeno u dosta europskih, a i svjetskih zemalja. Danas u Brotnju imamo više od 20 privatnih vinarija u kojima se proizvode kvalitetna i vrhunska vina. Grade se konobe i vinoteke u kojima se nude sva broćanska vina što obogaćuje ukupnu turističku ponudu našeg kraja. Projekt Vinska cesta Hercegovine je u Brotnju već sada zaživio

ŽIVJELI !!

Načelnik Općine Čitluk - Ivo Jerkić

i s njim ćemo povezati poljoprivredu i turizam, a gostima pružiti mogućnost još boljeg upoznavanja Brotnja.

Čestitajući svim Brotnjacima ovaj značajan jubilej, od srca želim da i ovogodišnja manifestacija protekne u ugodnom i korisnom druženju; u raspoloženju i veselju – u slavu rada, te da i ovogodišnja berba urodi kvalitetnim grožđem za vrhunska vina Žilavku i Blatinu koja su prinosila slavu našeg kraja širom svijeta. Svim dragim gostima, ljubiteljima vina i prijateljima Brotnja želim da se ugodno osjećaju u našem pitomom Brotnju!

Panorama grada Čitluka i čitlučkog polja

Program 2006.

15. rujna 2006. (PETAK)

19,00 sati
Klub Matice hrvatske
Čitluk

20,00 sati
Podrum "Andrija"
Paoča

16. rujna 2006. (SUBOTA)

15,00 sati
Stadion "Bare", Čitluk

18,00 sati
Velika dvorana KIC-a
Čitluk

19,00 sati
Velika dvorana KIC-a,
Čitluk

17. rujna 2006. (NEDJELJA)

16,30 sati

20,00 sati

Izložba slika akademskog slikara fra Petra Perice Vidića

Predstavljanje knjige prof.dr.sc. Rudolfa Kraljevića "Bosanska i hercegovačka vinogradarska baština (1800-1878)"

Atletski miting Dani berbe grožđa

Predstavljanje knjige Brotnjo, Zbornik 3

Svečano otvorenje novih ureda Udruge vinara i vinogradara Hercegovine

Svečani mimohod svih sudionika manifestacije od Gradske športske dvorane do Broćanskog trga

Svečano otvorenje 51. Turističko-kulturno-gospodarstvene manifestacije "Dani berbe grožđa - Brotnjo 2006".

Početak programa kulturno-umjetničkih društava, grupa i pojedinačna

Proglašenje i dodjela nagrada prvonagrađenim učenicima na prigodnu temu

Zabavni program - koncert grupe "Gazde"

Program od 17,00 sati ovog dana održat će se na Broćanskom trgu, uz prigodnu roštiljadu i kušanje hercegovačkih specijaliteta

Volim Hercegovinu ...

"DANI BERBE GROŽĐA - BROTNJO 2006."

Info tel.: 036 642 635
e-mail: info@citluk.ba
www.citluk.ba

IMPRESSUM

Nakladnik:

Organizacijski odbor
"Dani berbe grožđa - Brotnjo 2006."

Za nakladnika:

Marin Radišić, predsjednik

Urednici izdanja:

Krešimir Miličević i Marin Sivrić

Priredili:

Tanja Vučić, Ivo Jerkić, Borislav Šimović, Andrija Stojić, Krešimir Miličević, Grgo Vasilj, Tihomir Prusina, Marin Sivrić i Krešimir Šego, korišten tekst putopisa Dubravka Horvatića, korišteni stihovi iz knjige "Jalove godine" Zdravka Ostojića.

Fotografije:

Franjo Sušac, arhivi Turističke zajednice Čitluk-Međugorje, KIC-a Čitluk, Matice hrvatske Čitluk, s ljubaznošću Ždenko Marić (tiskara Solvej), Hercegovina vino, Vinarija Čitluk, Hercegovina Produkt i Divina Proportion Design Studio.

Priprema i Design:

Divina Proportion Design Studio - Međugorje

Tisk:

Suton - Široki Brijeg

Naklada:

3000 primjeraka

ČITLUK, rujan 2006.

Volim Hercegovinu ...

Prošlogodišnji Dani berbe

50 godina Dana berbe grožđa u Brotnju!

Borislav Šimović, ravnatelj KIC-a

Prošle godine, u najvećem vinogorju Bosne i Hercegovine, održana je 50-ta jubilarna manifestacija "Dani berbe grožđa". Bogati kulturni program je bio popraćen izložbama slika, promocijom knjiga i kazališnih predstava, te otvaranjem vinskih podruma i potpisivanjem povelje o prijateljstvu s talijanskom općinom Poggio San Marcello – Provincija Ancona. Središnji dio manifestacije bio je u nedjelju kada su ulice grada "okupirali" 20-tak KUD iz svih krajeva BiH te Hrvatske i Austrije.

Uz domaćina HKUD "Brotnjo" Čitluk, koji je ujedno bio i domaćin svim ostalim KUD-a, u goste su nam došli: KUD "Ogranak seljačka sloga" Drenovci, KUD "Tamburica" iz Starog Petrovog sela kod Nove Gradiške te još jedno društvo iz Republike Hrvatske, KUD "Orač" Demerje iz Hrvatskog Leskovca u blizoj okolini Zagreba. Iz Republike Austrije došli su članovi folklorne skupine Kulturnog centra Pontes te folklorno društvo "Hrvatskog doma" iz Linza. Iz bližeg i daljeg okruženja sudjelovali su članovi: KUD "Seljačka sloga" Vinjani Donji, HKUD "Kralj Tomislav" iz Tomislavgrada, HKUD "Svi Sveti" Jare, HKUD "Sv. Ante – Cim" Mostar, HKUD "Rodoč" iz Rodoča kod

Mostara, UFG "Sloga" Guča Gora, HKUD "Dubrave" Aladinići kod Stoca, HKUD "Humski glas" iz Neuma, HKUD "Seljačka sloga" Trebižat,

HKUD "Herceg Stjepan" i HKUD "Sv. Ante – Humac" iz Ljubuškog, zatim HKUD "Sv. Ivan Krstitelj" iz Ružića kod Gruda i HKUD "Fra. Petar Bakula" iz Posušja.

Nedjeljni program tog 18. rujna 2005. godine, počeo je već od ranih jutarnjih sati kada su počeli pristizati KUD-a. Nakon zakuske i davanja detaljnih uputa o programu, u 14 sati je bio upriličen prijem predstavnika KUD-ova kod načelnika i predsjednika općinskog vijeća općine Čitluk koji su poželjeli iskrenu dobrodošlicu svim sudionicima u programu te ukratko predstavili osobnu kartu općine Čitluk. Posebno izaslanstvo općine Drenovci iz Republike Hrvatske je

iskoristilo prigodu i predstavilo svoju općinu u Čitluku. Potom su posjećeni blizanački "kameni vignograđi".

Nakon završetka programa KUD-a na goste su zabavljala poznata imena hrvatske estrade; popularni Drele i njegov kompanjon, zatim Ivan Ćubela, Matija Vujica, Vlatka Pokos, Maja Šuput i Mate Bulić. Uz roštiljadu, pršut i sir iz mijeha tijekom večeri kušala su se sva broćanska vina.

U ime Organizacijskog odbora "Dani berbe grožđa – Brotnjo", svim sudionicima, gostima, užvanicima i sponzorima upućujemo iskreno i veliko hvala!

PROSLAVA JE ZAPOČELA S BERBOM I VESELJEM U "KAMENIM VINOGRADIMA" U BLIZANCIMA

SREDIŠNJI DIO PROGRAMA PROŠLOGODIŠNJIH DANA BERBE GROŽĐA SE ODRŽAO U GRADSKOJ ŠPORTSKOJ DVORANI U ČITLUKU

NAKON POTPISIVANJA POVELJE O PRIJATELJSTVU, PROSLAVA I ZABAVA JE NASTAVLJENA U BROČANSKOJ KONOBI

U slavu grožđa, mošta i mladoga vina

Prof. Andrija Stojić, član Glavnog odbora Matrice hrvatske, Predsjednik Ogranaka MH Čitluk

Ogranak Matice hrvatske Čitluk dio je Središnjice koji djeluje u zajednici s njom i drugim ogranicima čineći tako najaktivniju i najplodniju kulturnu instituciju hrvatskog naroda. Tako je bilo tijekom povijesti, a i danas – 164 godine nakon osnutka. Njeni Ogranci, kao i Ogranak Matice hrvatske Čitluk u svojim mjestima važan su zamašnjak kulturnih zbivanja, od predstavljanja knjiga, predavanja, glazbenih programa, izložaba, davanja knjiga do neobično žive izdavačke djelatnosti u njegovanim i očuvanja tradicijskih počela u svojim sredinama.

Želeći sačuvati nacionalnu, kulturnu vlastitost te je njegovati i širiti, Ogranak Matice hrvatske Čitluk organizira iznimno bogatu kulturnu manifestaciju „Dani Matice hrvatske u Brotnju“ po starom hrvatskom hercegovačkom običaju od berbe, trganja do kušanja mladog vina. Sedmi put za redom manifestacija će početi

u večernjim satima, 10. rujna, nakon tradicionalnog rujanskog hodočašća proslave blagdana Uzvišenja Sv. Križa na brdu Križevcu u župi Međugorje i trajat će do 2. studenoga, kako to i biva u broćanskom kraju, Hercegovini i susjednoj Dalmaciji, kuša se mlađo vino i bačve se zatvaraju.

Tako stoljećima, u slavu grožđa, mošta i vina priređivale bi se prigodne svečanosti na kojima bi se predstavljala izvorna kulturna baština, umjetničko i duhovno stvaralaštvo. I ove godine u povodu početka „trganja“ u broćanskom kraju, najvećem vinogorju u BiH, s biljem i obiljem zlatnog trsja, božanstvenih plodova Žilavke i Blatine započet će manifestacija „Dani berbe

grožđa – Brotnjo 2006.“ Ova, 51. turističko-kulturno-gospodarstvena manifestacija, kontinuirano već 16. godina u suorganizaciji Ogranaka Matice hrvatske Čitluk, himnika suvremenog Brotnja, ugostiti će vrhunske glazbenike, dramske i likovne umjetnike, književnike i poznavatelje izvornog narodnog stvaralaštva.

Kušanje mladog vina 2005. g.

U SKLOPU DANA BERBE GROŽĐA MATICA HRVATSKA ČITLUK NA NAJREPREZENTATIVNIJI NAČIN PROMOVIRA HRVATSku KULTURU I UMJETNOST

Pozivamo sve naše prijatelje, članove i simpatizere Matice hrvatske, pokrovitelje i sponzore, drage goste da nas posjetite za trajanja manifestacije, da zajedno s nama provedete ugodne trenutke uz iznimno bogat kulturni program te da se zajedno proveselimo uz opojni miris grožđa i nezaboravni okus vina.

Na dobro nam došli!

Iz bogate
nakladničke
djelatnosti
Matice hrvatske
Čitluk

Vinska cesta Hercegovine u Brotnju

Krešimir Milićević, dipl.oec.

Zadnjih godina dana turistički djelatnici zajedno s Udrugom vinogradara i vinara rade na kreiranju novoga turističkog proizvoda, odnosno Vinske ceste Hercegovine. Trenutno je projekt u završnoj fazi provedbe. Ovih dana će biti završena web stranica Vinske ceste, a nakon toga će se tiskati različite brošure, karte i studije. Možemo reći, napokon i Hercegovina dobiva svoju Vinsku cestu! Naime, Hercegovina ima nevjerojatan potencijal u turizmu i vinarstvu pa je bilo samo pitanje dana kad će Vinska cesta u Hercegovini biti kreirana i prakticirana.

Što su vinske ceste?

Vinska cesta je relativno nepoznat pojam u Bosni i Hercegovini. Zapadne vinske regije su već odavno utemeljile svoje vinske ceste i ponuda istih je doista velika, a stanovnici tih regija aktivno sudjeluju u cijeloj priči. Naime, po definiciji, vinska cesta je poseban oblik prodaje poljoprivrednih proizvoda, odnosno vina, gdje vinari u suradnji s ostalim turističkim subjektima prodaju vino i ostale proizvode sa obiteljskih seljačkih gospodarstava. Vinsku cestu ne čine samo podrumi i vina nego i ostala ponuda kao što je kulturno-povjesno naslijeđe, prirodne ljepote i atrakcije, domaća kuhinja, muzeji, galerije itd.

Cilj projekta:

S ovim projektom se stvara novi oblik prodaje naših vina, a ostali potencijali

se stavlju u ekonomске svrhe na način da ih se oživi i kao takve ponudi tržištu. Međutim, najviši cilj ovoga projekta jest stvaranje novog image Hercegovine, odnosno kreiranje tržišne marke "Hercegovina-proizvođač vina iz autohtonih sorti Žilavka i Blatina". To je dug proces, međutim smatramo da je ovo najbolje vrijeme da taj proces otpočne i da Hercegovina u okruženju i svijetu treba biti poznata kao regija vinograda i vina.

Vizija projekta:

- Projekt je od dugoročnog značenja za ekonomsku regiju Hercegovina
- Spaja poljoprivredu i turizam kroz novi turistički proizvod
- Potiče razvoj vinogradarstva i podrumarstva u Hercegovini
- Valorizira turističke potencijale Hercegovine
- Oživljava hercegovačko selo i nudi razvoj kroz turizam (agro turizam)
- Prirodna bogatstva stavlja u ekonomске svrhe a da ih pritom ne ošteće, te utječe na očuvanje okoliša

- Nudi mogućnost povezivanja različitih turističkih i drugih potencijala s vinom
- Nudi zaokret u kulturi življenja, pijenju vina i ekonomskom djelovanju
- Nudi kreiranje pozitivnog poslovnog i životnog ambijenta

Tko su sudionici programa Vinska cesta?

Prije svega to su podrumi, zatim naša tradicionalna kuhinja (restorani i konobe), kulturno povjesno naslijeđe povezano s vinom, prirodne ljepote, atrakcije, manifestacije, turistički subjekti, turističke agencije te sami gosti. Po završetku projekta, cijeli program, odnosno ponuda će biti predstavljena na web stranicama i u različitim brošurama. Nakon toga, sve zainteresirane turističke agencije mogu uvrstiti Vinsku cestu Hercegovine u svoje aranžmane već za iduću sezonu. Osim što će vinari biti zadovoljni što će imati prigodu ugostiti posjetitelje u svojim podrumima, isto tako, gosti će dobiti prigodu upoznati Hercegovinu "iznutra", te na taj način otići s puno boljim i bogatijim dojmovima sa svoga putovanja.

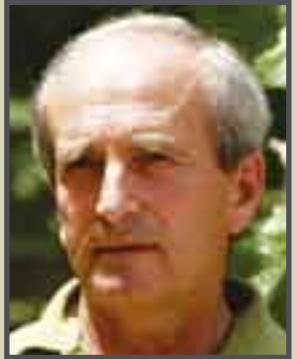
Ponuda Vinske ceste

Zajedno smo jači

Volim Hercegovinu ...

Udruga kao ozbiljan partner

Grgo Vasilj – predsjednik Udruge vinogradara i vinara Hercegovine

Dragi Brotnjaci i dragi gosti,

Udruga vinogradara i vinara Hercegovine već petu godinu za redom aktivno sudjeluje u organizaciji manifestacije "Dani berbe grožđa". Tijekom ove manifestacije, a posebno zadnjeg dana proslave, većina broćanskih vinara predstavi i ponudi na kušanje svim gostima svoja vina. Bez imalo dvojbe, Žilavka i Blatina iz Brotnja nudi nešto više, i zato vas i ove godine sve pozivam da dođete na ovu našu proslavu, te da uz kapljice naših vina i uz pjesmu i gangu doživite Brotnjo onakvo kakvo je nekada bilo.

Koristim prigodu da kažem da su broćanski vinari u zadnjih nekoliko godina znatno podigli kvalitetu naših vina i da se na tome i dalje intenzivno radi. U budućnosti ćemo itekako raditi na diferenciranju kvalitete grožđa koja će određivati i kvalitetu pojedinih vina, te sukladno tomu i cijenu. Ovakav pristup će popraviti odnos proizvođača naših vina prema kupcima, a Žilavku i Blatinu staviti u ravнопravan odnos na tržištu s ostalim uvoznim vinima.

Osim rada na podizanju kvalitete naših vina, Udruga radi i na zajedništvu vinara i vinogradara koje je neophodno da bi se napravili pomaci po pitanju zaštite, promocije i plasmananaših vina. Iz tog zajedništva proisteklo je niz aktivnosti kao što su nastupi na sajmovima, studijska putovanja, sudjelovanje u različitim projektima itd. Najznačajniji projekt u kojem Udruga trenutno sudjeluje kao partner jest Vinska cesta Hercegovine. Ovaj projekt se realizira u suradnji s Turističkom zajednicom HNŽ, a finančira ga Europska unija. S ovim projektom se povezuje turizam i vinarstvo/vinogradarstvo, te se otvaraju nove mogućnosti u sektoru seljačkoga turizma. Brotnjo je kraj koji je sam po sebi lijep i zanimljiv pa je nesumnjivo da će budući posjetitelji Vinske ceste u Brotnju uživati te kušajući vino imati što vidjeti i čuti. Ovih dana Udruga prelazi na novu adresu i nove prostorije. Općina Čitluk je besplatno na korištenje Udrizi ustupila veliku dvoranu za sas-

tanke i prezentacije, te ured. Spomenute prostorije se nalaze u bivšoj zgradbi Suda u središtu Čitluka. To će osigurati kvalitetniji rad Udruge u budućnosti, te učiniti Udrugu ozbiljnom i perspektivnom organizacijom. U tom smislu, zahvaljujem se svim pojedincima i organizacijama koji su na bilo koji način pomogli Udrizi u njenim nastojanjima glede razvoja vinarstva i vinogradarstva u Hercegovini. Na slijedećim stranicama su predstavljeni svi podrumi u Brotnju koji će biti sudionici Vinske ceste.

Dragi moji Brotnjaci, pozivam vas da prvo vi krenete našim Vinskim cestama, posjetite naše podrume te kušate vrhunsku Žilavku i Blatinu. Nemojte oklijevati! Često ne znamo da su najbolje stvari upravo doma, u susjedstvu! Uz srdačan pozdrav, dobro došli na ovogodišnje Dane berbe grožđa!

G. Vasilj.

Jedan od prvih sastanaka u novom prostoru Udruge

UDRUGA VINOGRADARA I VINARA HERCEGOVINE
Adresa: Kralja Tomislava bb, 88260 Čitluk, BiH
Tel.faks: 036 642 178, e-mail: udruga.vinara@tzcitluk.com

«OBITELJSKI PODRUM - BRKIĆ»

Vrste vina: Vrhunska - Žilavka, Žilavka barique, Žilavka sur lie, Blatina, Blatina barique, Blatina australska metoda.

Punjena: 0,20 l i 0,75 l.

Drugi proizvodi od grožđa i vina: Loza rakija, Travarica, Orahovača, Medovača i Kostilovača.

Kapacitet podruma: 50 000 l.

Broj osoba koje može prihvati u vinskoj turi: do 30.

«HERCEGOVINA-PRODUKT» d.o.o. ČITLUK

Vrste vina: Vrhunska - Žilavka Zlatna dolina, Blatina Zlatna dolina; kvalitetna vina - Žilavka, Blatina i Čitlučki samotok; stolna vina - "Bećar" crni, bijeli i ružiča.

Punjena: 0,75 l i 1 l, 5 i 10 l.

Drugi proizvodi od grožđa i vina: Rakije loza i travarica; voćne rakije i likeri - viljemovka, kajsijevača, orahovača, breskovača, višnjevača i cherry extra (punjenja: 0,20 l i 0,50 l).

Kapacitet podruma: 2,5 milijuna litara.

Broj osoba koje može prihvati u vinskoj turi: 100.

ADRESA

Kralja Tvrtka 9, 88260 Čitluk, BiH.

Telefon:

036 640 192

Faks:

036 640 193

Mobitel:

063 320 205

Web:

www.vino-brkic.ba

E-mail:

info@vino-brkic.ba

Kontakt osoba:

Josip Brkić

ADRESA

Gospodarska zona, Tromeđa bb, 88260 Čitluk, BiH.

Telefon:

036 650 980

Faks:

036 650 920

E-mail:

hercegovina-produkt@tel.net.ba

Kontakt osobe:

Dobroslav i Vlatko Barbarić

ADRESA

Paoča bb, 88260 Čitluk,
BiH.
Telefon:
063 369 541
Faks:
036 329 264
Kontakt osoba:
Josip Prskalo

PODRUM «PRSKALO»

Vrste vina: Paoča Žilavka i Paoča Blatina.
Punjena: 0,75 l i 0,375 l.
Drugi proizvodi od grožđa i vina:
Lozovača Paoča 0,50 l.
Kapacitet podruma: 15 000 l.
Broj osoba koje može prihvati u vinskoj turi: do 15.

«PODRUM SIVRIĆ»

Vrste vina: Vrhunska - Međugorska Žilavka, Međugorska Blatina, Međugorska Ruža, Florija; Kvaliteta - Žilavka, Blatina i Humsko vino.
Punjena: 0,20 l, 0,25 l, 0,75 l, 1 l.
Drugi proizvodi od grožđa i vina:
Lozovača 1 l, Međugorska loza 0,50 l, Međugorska travarica 0,50 l.
Kapacitet podruma: 60 000 l.
Broj osoba koje može prihvati u vinskoj turi: više od 50.
Mogućnost prijema gostiju na prenoćište: da – pansion kapacite-

ta 60 ležaja (sobe 1/1, 1/2, 1/3).
Ostala ponuda: Konoba s ponudom svih broćanskih vina.

ADRESA

Kralja Tomislava 28, 88260 Čitluk,
BiH.
Telefon:
036 642 232
Faks:
036 642 400
E-mail:
vinarija.citluk@tel.net.ba
Web:
www.hercegovinavino.com
Kontakt osoba:
Veseli Čule - direktor

«VINARIJA ČITLUK» d.d. ČITLUK

Vrste vina: Vrhunska - Žilavka Mostar, Kameno, Tvrto, Blatina i Vranac; kvalitena - Hercegovačka Žilavka, Herceg Hercegovačka Blatina i Vranac; stolna - Hercegovačko stolno bijelo, Čitlučko bijelo, Čitlučko crno i Ružica.
Punjena: 0,20 l, 0,75 l i 1 l.
Kapacitet podruma:
10 000 000 l.

Broj osoba koji može prihvati u vinskoj turi: više od 50.

«AG – MEĐUGORJE» d.o.o. ČITLUK

Vrste vina: Vrhunska - Žilavka, Žilavka barique, Blatina i Blatina barique.
Punjena: 0,20 l i 0,75 l.
Drugi proizvodi od grožđa i vina: Loza 0,20 l, Loza 0,50 l, Medovača 0,20 l i Medovača 0,50 l.
Kapacitet podruma: 50 000 l.
Broj osoba koji može prihvati u vinskoj turi: do 50.
Mogućnost prijema gostiju na prenoćište: da – pansion kapaciteta 50 ležaja.

ADRESA

Međugorje bb, 88266 Međugorje,
BiH.
Telefon:
036 651 042
Kontakt osoba:
Stanko Vasilj

VINARIJA «STANKELA»

Vrste vina: Vrhunska Žilavka i Vrhunska Blatina.
Punjena: 0,75 l, 0,375 l i 0,20 l.
Drugi proizvodi od grožđa i vina: Extra loza 0,50 l i 0,10 l.
Kapacitet podruma: 20 000 l.
Broj osoba koje može prihvati u vinskoj turi: do 50.
Mogućnost prijema gostiju na prenoćište: 100 ležaja.

PODRUM «ŽARKO STOJIĆ-MATIĆ»

Vrste vina: Žilavka, Blatina, Blatina barique, Cabernet Sauvignon, Chardonnay.
Punjena: 0,20 i 0,75 l.
Drugi proizvodi od grožđa i vina: Rakija Loza 1 l i Extra Loza 0,50 l.
Kapacitet podruma: 80 000 l.
Broj osoba koje može prihvati u vinskoj turi: do 50.

ADRESA

Padalovina bb, 88260 Čitluk,
BiH.
Telefon/fax:
036 642 333
036 642 893
Kontakt osoba:
Sanja Juričić

PODUZEĆE «VITAL» d.o.o. ČITLUK

Vrste vina: Gangaš bijeli, Gangaš bijeli barique, Gangaš crni, Gangaš crni barique i Gangaš pjenušac.
Punjena: 0,20 l i 0,75 l.
Drugi proizvodi od grožđa i vina: Gangaš travarica 0,75 l i Gangaš loza 0,75 l.
Kapacitet podruma: 100 000 l.
Broj osoba koje može prihvati u vinskoj turi: do 20.

«MONAKO 2000» d.o.o. – PODRUM VLADO OSTOJIĆ

Vrste vina: Žilavka, Žilavka barique, Blatina i Blatina barique.
Punjena: 0,20 l i 0,75 l.
Drugi proizvodi od grožđa i vina: Loza 1 l, Extra loza 0,50 l, Viljemovka 0,70 l.
Orahovača 0,75 l, Medovača 0,50 L.
Kapacitet podruma: 100 000 l.
Broj osoba koje može prihvati u vinskoj turi: do 30.

ADRESA

Hamzići bb, 88265 Čerin,
BiH.
Telefon:
036 652 123
Faks:
036 652 023
Kontakt osoba:
Žarko Stojić

ADRESA

Potpolje 51, 88260 Čitluk,
BiH.
Telefon/faks:
036 642 161
Web:
monako2000-ostojic.tripod.com
E-mail:
ostojic@hotmail.com
Kontakt osoba:
Vlado Ostojić

ADRESA

Kruševa-Selište bb, 88203 Mostar,
BiH.
Telefon:
036 486 286
Faks:
036 644 441
Mobitel:
063 319 535
Kontakt osoba:
Zdravko Rožić

«OBITELJSKI PODRUM ROŽIĆ»

Vrste vina: Misno vino Žilavka,
Misno vino Blatina - punjenja od
0,375 l i 0,75 l.
Drugi proizvodi od grožđa i vina:
Lozovača 1 l i 0,72 l, Domaća
orahovača 0,72 l.
Kapacitet podruma: 20 000 l.
Broj osoba koje može prihvati u
vinskoj turi: do 20.

ADRESA

Miletina bb, 88266 Međugorje,
BiH.
Telefon/faks:
036 651 722
Web:
www.bzormedjugorje@tel.net.ba
Kontakt osoba:
Martin Buntić

«PROIZVOĐAČ VINA I RAKIJE MARTIN BUNTIĆ»

Vrste vina: Žilavka, Blatina, Blatina barique,
Vrhunska vina Rosse.
Punjenja: 0,75 l.
Drugi proizvodi od grožđa i vina: Lozovača,
Travarica, Višnjevača, Orahovača i
Medovača.
Kapacitet podruma: 50 000 l.
Broj osoba koje može prihvati u vinskoj
turi: do 50.
Mogućnost prijema gostiju na prenoćište:
da – 30 ležaja.

«ODAK» VINOGRADARSTVO I PODRUMARSTVO

Vrste vina: Žilavka Odak, Blatina Odak.
Punjenja: 0,20 l i 0,75 l.
Drugi proizvodi od grožđa i vina: Rakija
Loza Extra 0,50 l.
Kapacitet podruma: 40 000 l.
Broj osoba koji može prihvati u vinskoj
turi: do 10.

ADRESA

G.V.Ograđenik bb, 88265 Čitluk,
BiH.
Telefon/faks:
036 656 089
Kontakt osoba:
Slobodan Odak

ADRESA

Paoča bb, 88260 Čitluk,
BiH.
Telefon/faks:
036 643 102
Mobitel:
063 323 162
E-mail:
podrum_andrija@aplus.ba
Kontakt osoba:
Miroslav Ćorić

«PODRUMI ANDRIJA» d.o.o.

Vrste vina: Kvalitetna - Andrija bijelo,
Andrija crveno, Žilavka Andrija i Bla-
tina Andrija; Vrhunska - Žilavka An-
drija, Žilavka barique, Blatina Andrija,
Blatina barique, Rose Barique, Žilavka
0,20 l, Blatina 0,20 l.
Punjenja: 1 l, 0,75 l, 0,20 l.
Drugi proizvodi od grožđa i vina: Vin-
ski liker 0,375 l, Lozovača 0,75 l i 1 l.
Kapacitet podruma: 1 000 000 l.
Broj osoba koje može prihvati u
vinskoj turi: više od 50.
Mogućnost prijema gostiju na

prenoćište: da - 30 osoba.

ADRESA

Žilavka i Blatina kao hrana i lijek

mr.sc. Tihomir Prusina dipl.ing.agr.

Vino – božansko piće muza slikara, kipara, glazbenika, književnika, umjetnika. Vino – najhigijenske piće ikada proizvedeno. Vino – umjetničko djelo nastalo skladnim radom prirode, trsa i čovjeka. Vino – poljoprivredno prehrambeni proizvod dobiven potpunim ili djelomičnim vrenjem svježeg zdravog, zrelog grožđa europske plemenite vinove loze *Vitis vinifera* L. Ali i vino - često nepravedno povezano s alkoholizmom. Niti jedno drugo piće nije toliko godina vezano uz ovu bolest kao vino. Lakše je prepostaviti kako je uzrok tomu nepoznavanje ovog prirodnog prehrambenog poljoprivrednog proizvoda.

Hipokrat, otac medicine, vino opisuje kao korisno sredstvo među ostalima i za poboljšanje rada bubrega te psihičkog stanja općenito. Platon navodi kako umjerena konzumacija vina daje snagu, pomlađuje tijelo i um. Ciceron pak tvrdi kako vino potiče misaone procese i stvara inspiraciju. Sveti Pavao u svojoj epistoli Timoteju savjetuje ne piti čistu vodu, već u posudu s vodom dodati vino jer blagotorno djeluje za želudac, a odlična je zaštita od bakterija. Louis Pasteur je rekao: "Vino je najzdraviji napitak". Usprkos svemu medicina

vino ne može svrstati u skupinu lijekova, što je i opravdano, no brojna znanstvena istraživanja nedvosmisleno dokazuju blagotornost umjerene konzumacije vina. Blagotornost djelovanja vina posebno je izražena kroz njegova nutritivna svojstva a što je priznato i kroz prijedlog novog Zakona o vinu gdje se vino trudi kao prehrambeni proizvod. Vino, osim toga ima gastronomsko značenje jer utječe na apetit, probavu i daje osjećaj ugode. Nezamisliv je kvalitetan i kompletan obrok u Hercegovini bez čaše dobre Žilavke ili Blatine, što pokazuje nedvojbenu ulogu vina kao prehrambenog proizvoda.

Vino nosi sva obilježja ljudske hrane – vitamine, minerale, bjelančevine, kiseline, šećere, dušične spojeve – tvari koje sadrže kemijski vezanu energiju. Svrstavanjem vina u prehrambene proizvode napravio se veliki korak u promidžbi te plemenite kapljice, ali i na unapređenju kulturne pijenja vina kao pića blagotornog zdravstvenog djelovanja. Uz kemijske analize osnovnih sastojaka vina Žilavke i Blatine posebice su analizirani mineralne sastojci (kalij, natrij, magnezij, bakar, željezo, cink, mangan). Obzirom da minerali i njihovi preparati spadaju u lijekove (dijetetske proizvode), temeljem provedenih kemijskih analiza došlo se do zaključka kako preporučena umjerena konzumacija vina (2 čaše dnevno ili 4 dcl dnevno) zadovoljavaju određeni dio potreba za nekim mineralima (14% potreba za kalijem, 9 -12% za magnezijem, 4% za kalcijem, 13 -19% za željezom, 13 -17% za cinkom, 3 - 8% za bakrom i 20 % za manganim dnevno).

Vino je, farmakološki i nutricionistički gledajući, vrlo vrijedan prirodni prehrambeni proizvod koji, kao i svaka hrana, može pridonijeti zdravlju čovjeka uzimajući u obzir umjerenos u uživanju.

Uvođenje novih tehnologija u proizvodnji vina

Marin Sivrić, dipl.ing.agr.

Budući da je pojam kvalitete vina nedefiniran, temelji se na subjektivnoj ocjeni njegova potrošača ili kušača, nemoguće je propisati postupak njegove proizvodnje da bi se zadržao određeni standard kvalitete koji bi bio konstantran iz godine u godinu. Kvalitetu vina u prvom redu određuje kvaliteta pojedine sorte grožđa, njen enološki potencijal te pridržavanje ampelotehničkih metoda i zakonitosti u procesu proizvodnje samog grožđa.

U procesu prerade neophodno je odabratи tehnologiju koja će omogućiti samoj sorti da do maksimuma pokaže i što duže zadrži sva svoja svojstva.

Svjedoci smo da se u posljednje vrijeme sve više vinara, u namjeri da prošire assortiman svojih vina, odlučuje na uvođenje novih tehnologija. Jedna od takvih je i dozrijevanje vina na vinskom talogu u drvenim bačvama koja se službeno od 1977. godine zove „sur lie“ metoda. Ovakav način dozrijevanja vina je poznat od ranije, u enološkim krugovima dugo su se lomila kopljia oko priznavanja ove metode kao dobre.

Zagovornici ovakvog postupka njene prednosti vide u tome da vino koje dozrijeva po ovoj metodi ima kompleksnije arome i okus od vina proizvedenih u inoksu, jer sadrže brojne komponente iz stanica kvasca i hrastovih duga. Zbog njege na kvascu vina su prirodno stabilnija na taloženje bjelančevina i soli vinske kiseline, te otpornija na oksidaciju, a sulfitaniranje je gotovo zanemarivo. Prema

današnjim spoznajama njega na kvascu je primjerena za bijela vina najviše kakvoće i nije zamjenjivani s jednom drugom tehnologijom. „Sur lie“ tehnologija zbog minimalne upotrebe sumporaste kiseline i bistrila potrošačima jamči maksimalnu prirodnost, što pridonosi zdravstvenom vrednovanju vina kao prehrabnenog proizvoda.

Pojedini broćanski vinari su zad-

nijih godina pokušali proizvodnju po ovoj metodi, hoće li ona postati općeprihvaćena kao poželjna svakako će odrediti tržiste.

Marin Sivrić

Polaznici Vinogradarskog tečaja u Čerinu 1912. godine
(Sliku sačuvao Grgo (Andrijin) Vasilij)

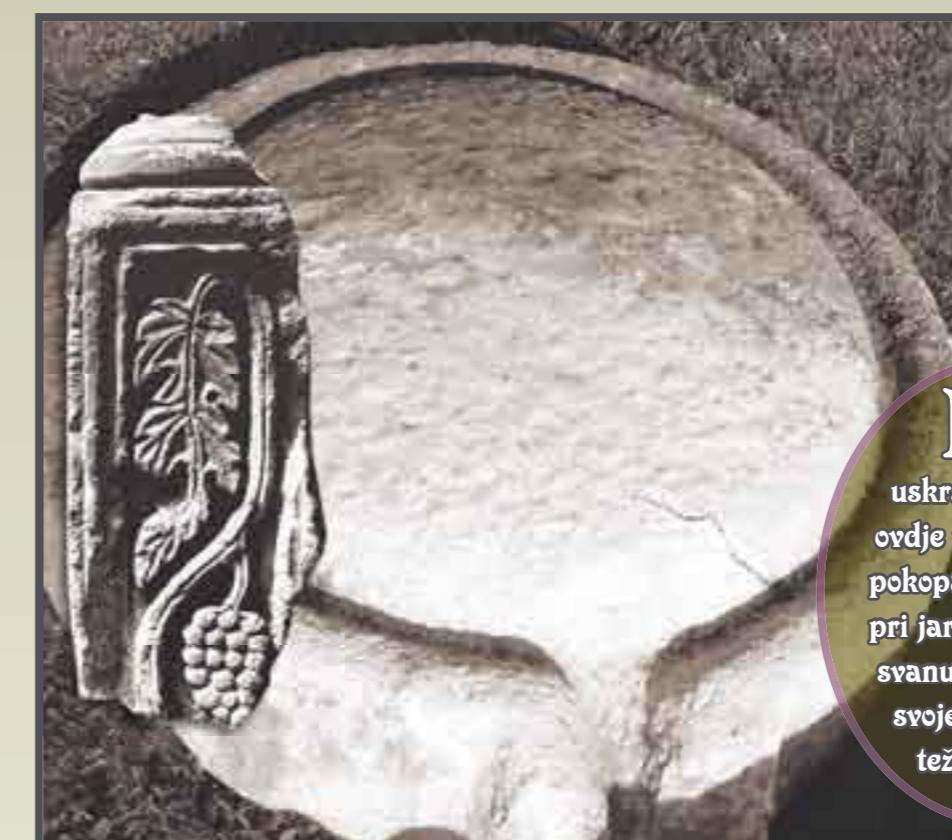
Tu život klijia, unatoč
beznađu koje mu, poput
erva, podgriza korijenje.

Crtice iz povijesti

PRIJELAZ SA STAROG NA NOVO VINOGRADARSTVO

1912. godina prekretnica u vinarstvu i vinogradarstvu Brotnja

Kada se promatra povijest uzgoja vinove loze u Brotnju, možemo reći da se 1912. godina uzima kao godina kada su vinarski i vinogradarski rekordi obarani, a s druge strane te godine u Hercegovini se užurbano uzbajivajući loze pripremaju na dolazak najveće poštasti ikad zabilježene kada se govori o uzgoju vinove loze, trsnog ušenca (*Phylloxera vastatrix*). Naša sreća je da se do pojave ovog štetnika u zapadnoeuropskim zemljama već razvio sustav zaštite i način borbe protiv ovog napasnika, koji se uz kratku obuku vinogradara uspješno primjenjivao na području broćanskog vinogorja.

Kada
bi mogli
uskrnsnuti svi oni
čvrdje pod kamen
pokopani, možda bi
pri jarkoj svjetlosti
svanuća prepoznali
svoje neispunjene
težačke snove.

Brotnjo, tamo gdje Gospa govori hrvatski

Između vijenca dalmatinskih planina na zapadu, koje se još zapadnije ponegdje strmo ruše u more, i između hirovite Neretve na istoku, koja je svojim tokom stvorila usjeke, klance i široke plodne udoline, ldu zapadna Hercegovina, omeđena sa sjevera bedemom planina (Čabulja, Čvrsnica, Lipa, Vran) i Duvanjskim poljem, a s juga opet donjim tokom Neretve i dalmatinskim gorjem. Hercegovinu općenito smatraju zemljom posnom i kamenitom. U njoj prevladava ljuti krš, ali ima i područja s izrazito rodnim tlom. Najplodovitiji kraj u cijeloj Hercegovini nedvojbeno je Brotnjo, područje oko Međugorja na jugu zapadne Hercegovine.

Z bog plodnih polja među gorama (od tuda i naziv Međugorje) taj je kraj naseljen od pretpovijesnih vremena. Istina, u Brotnju nisu nađeni tragovi iz kamenoga doba, kao u nekim drugim dijelovima Hercegovine, s obje strane rijeke Neretve, ali ima nalaza iz brončanoga doba, a pogotovo iz kasnijih, nama bližih razdoblja.

Krajolici zapadne Hercegovine doimaju se ponegdje upravo fantastično: čudesni oblici krškoga kamenjara, u kojem maštoviti duh nazire nevjerojatne likove, neboderno stijenje u sutjeskama ponad Neretve i ponad vijugavih rječica, stijenje što se diže ponad prostranih polja, koja s jeseni, pa do proljeća prekriva mimo površina vode ("Čini mi se: leđa neke praiskonske žene" Šimić), jer ponori u poljima ne mogu progutati silnu količinu nabujalih ponornica što izviru na rubovima polja. I ponad svega toga goli brijezi, "ta plava skamenjena vječnost", kako veli hrvatski pjesnik iz ovoga kraja, već citirani Antun Branko Šimić (Drinovci, 1898 - Zagreb, 1925). U krškoj Hercegovini, nadomak Brotnju, rječica Trebižat

tvori vodopade Kočušu i Kravicu, oaze zelenila u kršu, koje se doimaju upravo bajkovito; navlastito Kravica: to je slap polukružna oblika, širok oko 120, a visok 25 m. Oko Kravice buja raslinje, žbunje i bušenje, dižu se okomice jablana nad mlinovima i stupama.

Samopak Brotnjo je krškavisora-svan s uzvišicama i udolinama, s golemlim površinama kamenja i drače među njima, što djeluju kao krajolici s neke druge planete, ali i s brojnim poljima plodne crvenice ili pjeskovita tla. U tim poljima klasa žito pšenice, ječma, raži, u njima se zelene dušice ružičastim cvatom. Široki listovi duhana s jeseni se suše nanizani na koncu jedan do drugoga, ovješeni na kolcima i kukama, pred kućama i na kućama hercegovačkih seljaka, suše se sve dok ne poprime zlastu boju. Duhan i vino glavni su proizvodi hercegovačkoga poljodjelstva. Vinogradji se steru i u poljima i na obroncima brda; vino iz polja je rumena Blatina, a s brežuljaka zlatasta Žilavka. Od tropskog grozda pravi se jaka i čista rakija lozovača. Žilavka se užgaja još od rimskih vremena, a spominje je i bosanski ban Tvrtko u jednoj svojoj povelji, izdanoj u Čitluku godine 1353. Drži se da je najbolja Žilavka iz brotnjanskih sela Vionice i Poače, jer nagib tla, na kojem su smješteni vinogradi, omogućuje najpogodnije osušavanje.

Na kakvoču brotnjanskoga duhana i loze jamačno djeluje utjecaj sredozemnoga podneblja. S obzirom da dolinom Neretve

struje vjetrovi s mora, i ovdje je klima slična mediteranskoj: blaga, s mnogo sunčanih, a malo oblačnih i kišnih dana. Tu rano sazrijevaju voće i povrće, mjesec ili dva ranije nego u drugim kontinentalnim krajevima, pa je to jedna od velikih prednosti poljodjelstva ovoga kraja. Ovdje uspijevaju, uz trešnje, višnje, breskve i drugo voće, i tipične sredozemne voćke, kao badem, šipak, smokva i ine. U gajevima i šumama, uz hrast, klen, jasen i grab, zatječemo i bor, smrek, čempres itd. U šumama ima divljači, (zec, kuna, lisica, veprovi) rijeke obiluju ribom, osobito pas-

trvama. U gorskim kamenjarima gnijezde se jarebice, šumarcima i pećinama divlji golubovi, u polju gnjetli. Miris kadulje, smilja, vrjeska, majčine dušice i drugih medonosnih i ljekovitih biljaka lebdi nad cijelim krajem. Brojne košnice odaju da je razvijeno pčelarstvo, a bilje što se ponegdje suši svjedoči da su najglasovitiji pučki liječnici iz Hercegovine.

*Iz istoimenog putopisa, 1989.,
Dubravko Horvatić*

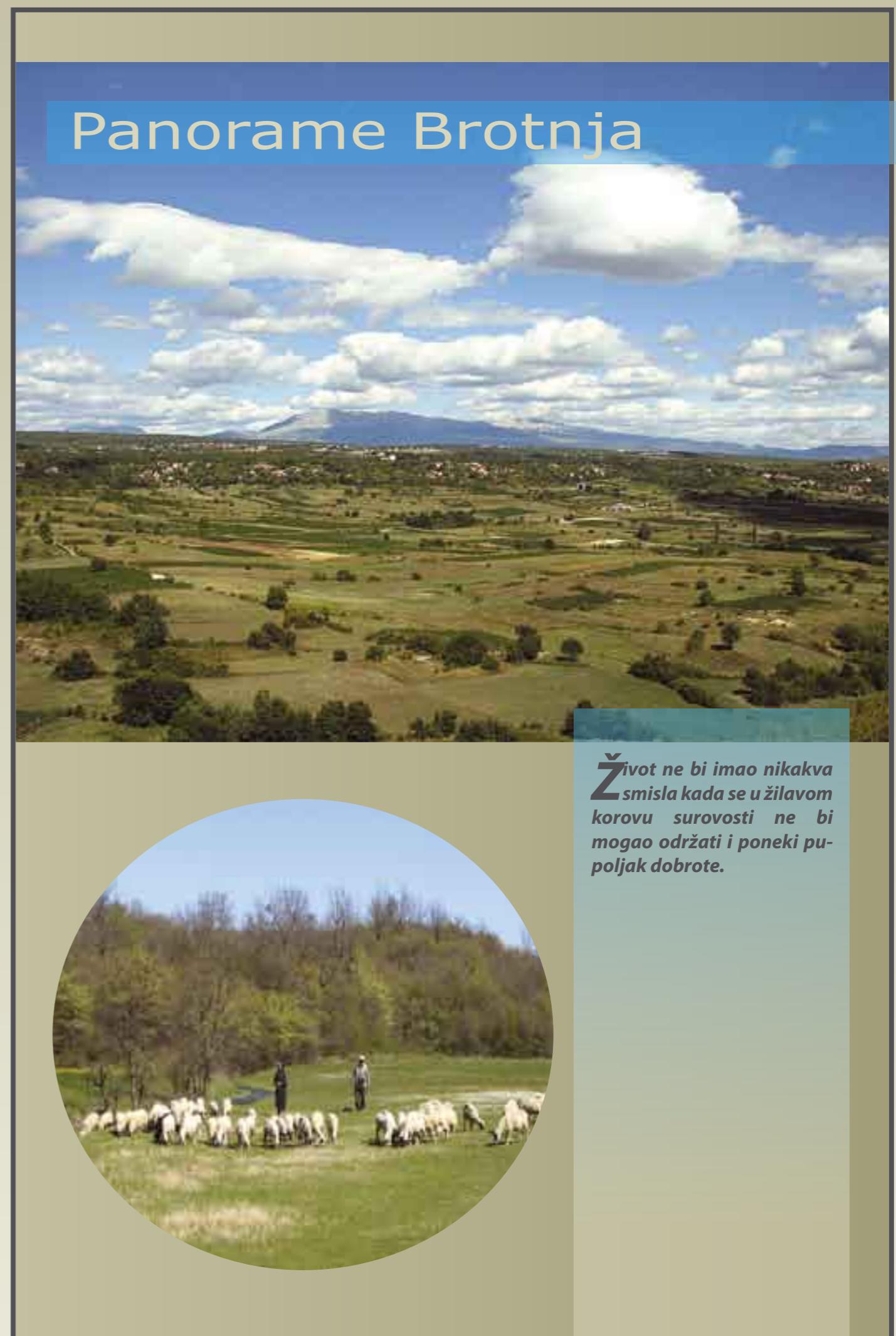

**Ukamenju zlatni čokoti.
Ban Tvrko je omamljen.
Starješini svoje pisarnice,
Dražeslavu, pruža golem
pehar čudesnog broćanskog
vina.
Na kamenu se živi, pod ka-
men se pokopava.
Kamen ubija. Kamen rađa.
U kamenu piše tvoje ime :
HERCEGOVINA.**

*„A sie se svrssi na Suhoi na
Prozračci k'da gospodin ban'
Tvr'tko grediše naiprvo u
Hl'msku Zemlu.“*

Volim Hercegovinu ...

Panorame Brotnja

**Život ne bi imao nikakva
smisla kada se u žilavom
korovu surovosti ne bi
mogao održati i poneki pu-
poljak dobrote.**

Iz krša u svijet

Tanja Vučić

Brotnjo, kraj nadaleko poznat po Žilavki i Blatini može se pohvaliti i s epitetom jednoga od najrazvijenijih športskih središta Bosne i Hercegovine. Iz ovoga kraja ponikli su brojni uspješni športaši i s pravom možemo kazati kako je šport u Brotnju uvijek

imao svoje mjesto. Uz nogomet, u Brotnju je košarka najpopularniji šport. 90-tih godina u Brotnju je ona bila šport broj jedan. U tom razdoblju, Brotnjo je najprije zavladalo domaćim košarkaškim parketima, a potom je postigao i značajne europske rezultate u Kupu Radivoja Koraća. Osmina finala toga natjecanja u sezoni 1998/99 najveći je rezultat jednoga košarkaškoga kluba naše zemlje. Jedan od igrača koji je ponikao u Brotnju je Zoran Planinić, igrač koji je već sada iskusio igranje u najjačoj košarkaškoj ligi svijeta i jedan od glavnih nositelja igre reprezentacije Hrvatske. Poniknuo je u Čitluku u vrijeme

kada je HKK "Brotnjo" bio u vrhu BH košarke. Odlazi u juniorski pogon Cibone gdje je bio vodeći igrač. Nakon sezone provedene u Benstonu potpisuje profesionalni ugovor s Cibonom. Izvrsnim igrama kako u Ciboni tako i u reprezentaciji Hrvatske, ostvario je mnoge uspjehe. S Cibonom je u sezona 2000./01. i 2001./02. osvojio naslov prvaka i naslov pobjednika Kupa Krešimira Ćosića. Uz to je s juniorskog reprezentacionog osvojio broncu na Svjetskom prvenstvu 1999. u Tokiu, te srebro u mladoj reprezentaciji na Svjetskom prvenstvu u Zadru 2001. San o velikoj košarkaškoj karijeri postao je stvarnost u ljetu

2003. godine kada je "Zoki" kao prvi Hrvat izabran u prvom krugu NBA drafta. Kao 22. pick izabrali su ga New Jersey Netsi. Nakon tri sezone provedene u najjačoj ligi svijeta, Zoki je ovoga ljeta potpisao

za španjolski klub Tau Ceramicu.

Još jedan igrač je svojom igrom obilježio jedno razdoblje u pobjedničkoj eri Brotnja. Riječ je o Bariši Krasiću, nekadašnjem kapetanu Brotnja, a sada igraču

zagrebačke Cibone. Borbenost, dobar šut, kvalitetna obrana i uzornost na športskim terenima glavne su odlike ovoga košarkaša. Njegove igračke kvalitete prepoznali su mnogi klubovi, te uz mnoštvo ponuda odlučio se za zagrebačku Cibonu. U najjačem hrvatskom košarkaškom klubu ostaje tri sezone, nakon čega odlazi u grčki Panellinios, a sezonom nakon tога u njemački Artland Dragons. Odličnim igrama u dresu Cedevite u prošlogodišnjem doigravanju za prvaka Hrvatske, ponovno je domaće gledateljstvo podsjetio na svoje košarkaško umijeće.

Prošlogodišnjom pobjedom na juniorskom Roland Garossu

teniski svijet je upoznao „dragulj iz Međugorja“, Marina Čilića. Tada je 17-godišnji Marin suvereno osvojio turnir u Parizu, a nedugo nakon toga uspješno je krenuo u seniorski teniski svijet. U ovoj sezoni zabilježio je nekoliko značajnih rezultata i trenutno je 198. igrač na ATP ljestvici.

Ovi naši vrhunski športaši, a i svi ostali koje nismo spomenuli, iznikli su iz broćanskoga krša. Želimo im puno uspjeha u njihovom budućem radu i neka nas dostojanstveno predstavljaju kao i do sada!

Hrvoje

Kao što proljetni vjetar raznosi klice života i sije ih u neka za rađanje pripomljena staništa, tako i novo vrijeme raznese ove ljudе po bijelom svijetu, otkide ih s kamene šume. A kamen opitomio, podaje se ljudskoj upornosti i poslušno prima sjeme za nova osvojena staništa.

Organizatori:

Općina Čitluk

Kultурно-informativni centar Čitluk

Matica hrvatska Čitluk

Udruga vinara i vinogradara Hercegovine

Turistička zajednica HNŽ/ podružnica Čitluk-Međugorje-Bijakovići

Suorganizator:

HKUD Brotnjo Čitluk

Generalni pokrovitelj:

Član Predsjedništva BiH iz reda hrvatskog naroda g. Ivo Miro Jović

Pokrovitelji:

Vlada HNŽ-a

Glavni sponzor:

Turistička zajednica HNŽ-a

Sponzor:

Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva FBiH, Mesna industrija Čitluk, Pehar&Comp., Pekarna Miletić - D.V. Ograđenik, Hypo Group Alpe Adria Bank

Donatori:

Mališić, Zu&Ric, Vinarija Čitluk, Hercegovina vino, Podrumi Andrija Paoča, Inter Tekstil Čitluk, Audio Team Pro Stage, Divina Proportion Design Studio, Svadbeni salon AnaNeri, restoran Udovice

Glavni medijski pokrovitelji:

Večernji list BiH i Radiopostaja Mir Međugorje

Medijski pokrovitelji:

Radio postaje Čapljina, Mostar, Ljubuški, Posušje, Široki Brijeg i HRT Mostar

